

DÖMÖSI

ÉLET

KULTÚRA
ÉS
KÖZÉLET

AZ ÖSSZEFOGÁS DÖMÖSÉRT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET LAPJA

Ádvent és türelem

NOVÁK LAJOS

Ádvent van, a várakozás, az izgalmakkal teli várakozás, a türelmes várakozás ideje. Az esztendőnek az a várva várt időszaka amikor a munkák nagyján túl vagyunk, és a mindennapi teendők mellett figyelmünket már a lelki-szellemi megnyugvás, feltöltődés irányába fordíthatjuk.

E szavakkal kezdtem 2008-ban, öt évvel ezelőtt év végi gondolataimat. Akkor már valóban túl voltunk a munkák nehezebb részén, és valóban a megérdemelt megnyugvást vártuk.

Ma más a helyzet. Ma még kísért a múlt. Ma egy kicsit még 2006-ban érezzük magunkat, amikor a választások után csak kapkodtuk a fejünket, próbáltuk menteni a menthetőt: a költségvetési lyukak foltozása és az önkormányzat finanszírozhatósága, a villanyszámla kifizetésének megoldása kötötte le az erőnket.

Ma más a helyzet! Más a helyzet, hiszen ma nem csak az önkormányzat költségvetési gondjaival kell foglalkoznunk. Ha csak ennyi lenne... De nem csak ennyi!

Szilágyi Gábor alpolgármester úr és Eördögh Árpád közterület-használati ellenőr elgázolása óta sajnos mindannyian tudjuk milyen mélyre süllyedt Dömös közéleté. Ma sem találunk szavakat a történetekre. Nem találunk szavakat a Malom-patak medrének állapotára, a parkolási bevétel átjátszására, a vis-major pénzék eltüntetésére, az öncélú-önérdekű képviselőtestületi működésre.

Elkeserítő ezekre visszagondolni, de a közélet szerencsére ma már Dömösön nem csak ebből áll. Ádvent idején újra jó megélnünk a civil összefogást és jó visszagondolni az elmúlt fél év jó szándékú, közösséget és falut építő

összefogásaira. A játszótér felújítására, a temető kaszálására, a faluház-iskola takarítására, villanyszerelésére, az óvoda szépítésére, stb. Csodálatos dolog megélni azt, hogy a közösség, a falu lakói mennyi energiát képesek megmozgatni a saját közösségükért, ha hiteles emberek hiteles szóval kérnek tőlük a segítséget.

Ennek tudatában azt kell mondanom, hogy nem szabad feladnunk a reményt kis falunk jövőjét illetően, hiszen a jó szándékú emberek mindig többen lesznek. S noha a szó szoros értelmében fájdalmas emlékekkel kell megbirkóznunk, a végén mégis a

megnyugvás, az eredmények megnyugtató élménye fog eluralodni rajtunk.

Eredmények pedig már most is, ilyen körülmények mellett is születtek. Az előzőekben említett, civil összefogással megvalósítottak mellett kétségkívül a faluház-iskola belső felújítása a legnagyobb mértékű fejlesztésünk. Az

szeretné venni, akkor jelentkezzen bátran önkormányzatunknál.

2008 decemberében azt írtam, hogy „a munkák nagyján túl vagyunk”, de ma azt kell mondanom, hogy a 2013. június 9-étől hivatalban lévő önkormányzat még csak a munkájának az elején tart. Mi még nagyon sok mindent, nagyon sok fejlesztést szeretnénk megvalósítani. Igaz elveszítettünk három esztendőt, és ami még rosszabb, háromesztendőnyi lehetőséget. Ez a három év valóban pótolhatatlan Dömös életében, de nem helyrehozhatatlan.

Nekünk, jelenlegi képviselőknek pedig ez a dolgunk. Ezt akarjuk, helyre fogjuk hozni a hibás döntéseket, és helyre fogjuk állítani Dömös erkölcsi megítélését.

Ádvent idején immár nyugodt lélekkel mondhatom azt, amit 2008-ban: „a mindennapi teendők mellett figyelmünket már a lelki-szellemi megnyugvás, feltöltődés irányába fordíthatjuk.”

Ádvent van, örülünk annak, amit eddig sikerült megvalósítani a közösségi és az egyéni, családi életünkben. Készüljünk az ünnepre és figyelmünket a szeretteink, barátaink felé fordítsuk, hiszen ők azok, akik a mindennapi, sokszor túlhajsztolt munkában a háttérbe szorulnak. Ők azok, akikről úgy gondoljuk, hogy úgyis megértik a fáradtságunkat, figyelmetlenségünket.

Valóban megértik, és elviselik. Mindezért megérdemlik, hogy ünnepeinken ők lehessenek az elsők.

Dömös Önkormányzatának Képviselőtestülete, az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal munkatársai valamint a magam nevében kívánok a dömösieknek Békés Karácsonyt és Boldog Új Esztendőt.

A Szivárvány Óvoda hírei

DORKÁNÉ LÉVAI CSILLA

Augusztus elsején a változás és megújulás útjára lépett a dömösi Szivárvány Óvoda.

Óvodánk frissen kinevezett vezetőjeként sok szeretettel köszöntöm Önt, kedves olvasó! Örülök, hogy érdeklődik az intézményünkben folyó élet iránt, és ezért szán néhány percet arra, hogy ezt a cikket elolvassa.

Az elmúlt három izgalmas hónap alatt megújult a nevelőtestületünk. Tapasztalt, munkánkat segítő új kollégákkal mára már egy csapatot alkotunk. Lelkesen, egyre bátrabban, kreatívabban éljük meg dolgozó hétköznapjainkat. A felszabadult légkörben számíthatunk egymásra, és mindenki megteszi a tőle telhető legjobbat a gyermekek érdekében. A gyerekeknek az egymás iránt tanúsított szeretettel és tisztelettel igyekszünk példát mutatni.

Minden kedden, a dunabogdányi tanuszodába megyünk

mekünk bérletét félévenként ötezer forinttal támogatják!

Ugyancsak az egyesület támogatásának köszönhető az is, hogy ötvennégyen elmehettünk a Fővárosi Nagycirkusz igazán szenzációs előadására. A buszt a Voyage Group korrekt áron biztosította nekünk, amelynek egész költségét az egyesület állta. A jegyek árához is hozzájárultak, így az az óvodások részére kedvezményes volt. Köszönjük nekik!

Óvodánkban új kezdeményezésként évszakzáró-koncerteket szervezünk az önkormányzat dísztermében, ahol az esztétikai élményen túl a zene, a hangszerek, az emberi énekhang szépsége mellett sokféle tapasztalatot, élményt szerzünk. Köszönjük Fabi Kati, Pónya Andi és Kálmán Antal atya felejthetetlen bemutatóját, a közös éneklés örömét, és a polgármester úrnak és az önkormányzatnak, hogy a termet a rendelkezésünkre bocsájtják.

tizenhét gyermekkel, ahol tapasztalt pedagógus-oktatók korszerű tanmedencében tanítják őket úszni. A nagyobbak már összekötik a gyorsúszás kéz- és lábtempóját, sőt már a hátúszás elemeit is tanulják. A bátortalanabbak, kisebbek is jól érzik magukat, és komoly munkát végeznek közben. Igazán ügyesek. Szülőket is szívesen fogadunk. Bárki elkísérhet minket – aki ezt előre jelzi –, aki látni szeretné gyermeke, unokája ügyeskedését. Köszönjük az Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesületnek, hogy minden úszni vágyó gyer-

Szintén hagyományteremtő céllal egy hónapban egyszer a plébánia termében Fabi Kati közreműködésével beszélgetős-játékos találkozót szervezünk a nyugdíjasok bevonásával. Már a második találkozónkon is túl vagyunk, amin Márton napjához kapcsolódó libás és piacos játékokat játszottunk. Vanek Karcsi bácsi mesélt nekünk arról, hogy mi is volt Dömösön a Lúdpiac.

Amikor december közepén a kedves olvasó kezébe kerül ez a cikk, a mézeskalács-díszítés rejtelmein is túl leszünk, mert erről fog szólni decemberi találkozóink.

Egy délelőtt Fabi Lászlónál vendégeskedtünk: az állatok világnapján pisztrángetésen voltunk. Újvári Feri bácsinál és Ica néninél kukoricát törtünk. A Bergmann panzió kertjében almát szüreteltünk, és játszottunk!

Az óvodában ovi-foci keretében tizenkilenc gyermek tanul focizni, tornaterem híján a csoporthelyiségben a Voyage SE közhasznú alapítvány munkatársa, Gyuri bácsi vezetésével, térítésmentesen. Köszönjük neki, nekik!

Ovi-angol is színesíti óvodánk életét. A gyerekek önként, jelentkezés alapján vehetnek részt a foglalkozásokon.

óvoda, mert messziről látható. Jelenleg a támogatói jegyekből megvásárolt szegélykövek bebetonozása zajlik Jóni József munkájának felajánlása révén. Köszönjük a falubeliek, a szülők, az önkormányzati dolgozók segítségét. Szükségünk lesz még kőre, murvára és térburkolatra, aminek költségéhez szponzorokat keresünk. Köszönjük azoknak, akik támogatói jegyek megvásárlásával hozzájárultak a járda építéséhez. Továbbra is szükségünk van támogatásokra. Köszönjük a felajánlásokat!

Köszönjük azoknak is, akik férfitársukkal hozzájárultak ah-

Megkezdődött óvodánk biztonságosabbá tétele is. Ennek egyik állomása a Táncsics Mihály utcai bejárat áthelyezése. Az új kaput Hajdú Tamás készítette nekünk! Nagyon köszönjük! A szivárvány festését a Kabai családnak köszönjük! Így már biztonságos mindenki meg fogja találni, hogy merre is van a Szivárvány

hoz, hogy szépüljön az udvar, esztétikusabb, átláthatóbb, biztonságosabb legyen. A bozótirtás, kerítésépítés még folyamatban van. A járdából kikerülő földből pedig már magasodik a szánkódomb. A jövő héttől várunk minden lelkes földmunka-kedvelőt nyitvatartási időben az udvarunkon, mert a járdaszegélyek közül

nagy mennyiségű föld eltávolítása lesz szükséges. Kérem, hogy aki ázni tud és akar tenni az óvodánkért, jöjjön, és legyen részese az építés csodájának. Azért, hogy szépülhessen az óvoda a gyermekek, unokájának, vagy csak úgy! Ásót, talicskát egyet-egy tudunk biztosítani.

Fényképész is járt óvodánkban. Az elkészült képek kará-

részére az ellátást. Szolgáltatásukkal nagyon meg vagyunk elégedve. Az étel ízletes, bőséges, gusztusos. Nincs szükség plusz gyümölcs pótlásra, mert azt is rendszeresen kapunk, csak győzzék megenni. A térítési díjak is csökkentek: november 1-től 508 forint helyett 466 forintba kerül egy gyermek háromszori étkeztetése.

csonyra már az otthonokban lehetnek a családok öröme.

Takács Dénes és Ildikó segítségével zárható öltözőszekrények kerültek a felnőtt öltözőbe. Köszönjük!

Kétféle hittan foglalkozásra jelentkezettek a gyerekek az idei tanévben. A foglalkozásokat Kálmán Antal atya, Markó Éva, és Kovály Erzsébet tiszteletes asszony tartja. Köszönjük a munkájukat!

Nagy változást hozott számunkra a képviselőtestület dönté-

December 16-án, hétfőn 15 és 17 óra között a Faluházban németországi és egyéb felajánlásból ruhabörzét tartunk, melynek bevételét az óvoda fejlesztésére fordítjuk. Mindenkit szeretettel várunk.

Csak néhány elemet emeltem ki az elmúlt őszi óvodai életből a teljesség igénye nélkül. December ötödikére várjuk a Mikulás érkezését, december hatodikára mesemondó érkezik hozzánk, na és várjuk a karácsonyt.

se új étkezési szolgáltató megbízásával. Október 15-től a budapesti Junior Vendéglátó egyik konyhája biztosítja az óvodások

Minden kedves olvasónak békés és áldott karácsonyi ünnepet kívánok, az óvoda valamennyi dolgozója nevében!

Megemlékezés Kristófcsik Ottó kopjafájánál

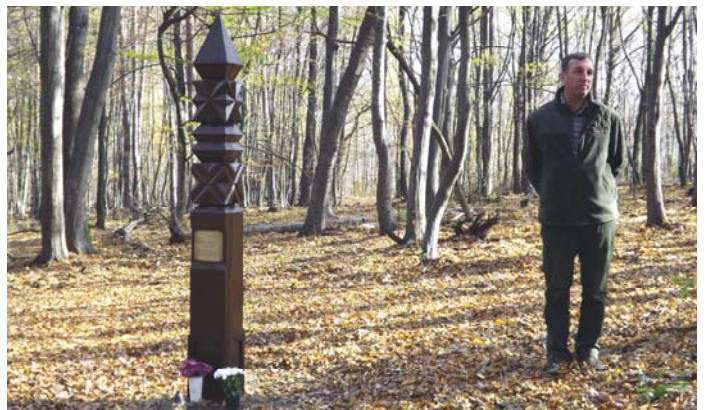
„Örökre nyugalmat ad az erdő énnekem.”

VINCZE ÁGNES

A Pilismaróti Erdészet dolgozói évente legalább egyszer, általában július végén, augusztus elején, tiszteletüket teszik az egykori kerületvezető erdész kopjafája előtt.

hallgatják az október végi napsütésben.

Az ötlet, hogy kopjafát állítsanak kollégájuk tiszteletére, Fehér Norbertnek és Schandl Bélának köszönhető. Mivel Ottó – Oszi, ahogy mindenki nevezte – imádta az erdőt, a vadászatot, a

Idén bár kicsit később került erre sor, mégis talán épp emiatt meghittebbé is vált ez az alkalom, ami csak pár nappal előzte meg a Halottak Napját.

Az erdészet régi és új munkatársai meghatódással, tisztelettel és szeretettel tekintenek erre a rendhagyó eseményre, amikor egy kicsit kiszakadva a munkából, néhány percig megpihennek együtt, és Fehér Norbert kerületvezető erdész frappáns beszédét

munkáját, megpihenni is itt szeretett volna. A körtvélyesi erdőrésztlet, a Dókaréti fenyves, ahol sokáig munkáját végezte, 2000-től kezdve örök nyughelyét jelképezi.

A díszített emlékoszlopot egy erdélyi fafaragó készítette el. A tábla, amin neve áll, tölgyfalevelekkel van körbefuttatva, s az erdészhimnusz utolsó mondatát olvashatjuk rajta: „Örökre nyugalmat ad az erdő énnekem.”

Szivárvány alkotótábor a Bozókyban

FÁBIÁNNÉ GYIMESI LÍVIA

A Nemzeti Tehetségprogram támogatásával november 7-től november 15-ig képzőművészeti alkotótábor volt iskolánkban. A tábor munkájában huszonkét „meghívott” felsős tanuló vehetett részt. A tábor ideje alatt a résztvevők felmentést kaptak a tanórák látogatása alól, azzal a kitételrel, hogy a tananyagot pótolniuk kell. Így is nagy örömmel fogadták a meghívást.

A tábor első programja a Magyar Nemzeti Galéria *Chagall* kiállításának megtekintése, múzeumpedagógiai foglalkozáson való részvétel volt. A programot az Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesület támogatta, amelyet ezúton is nagyon szépen köszönünk. Öröm volt nézni az érdeklődéstől csillogó, Chagall művészetétől elvarázsolt gyerekszemeket... A varázslat tartósnak bizonyult, hiszen a tábor záró kiállítás meghívójához is Chagall adta az ihletet.

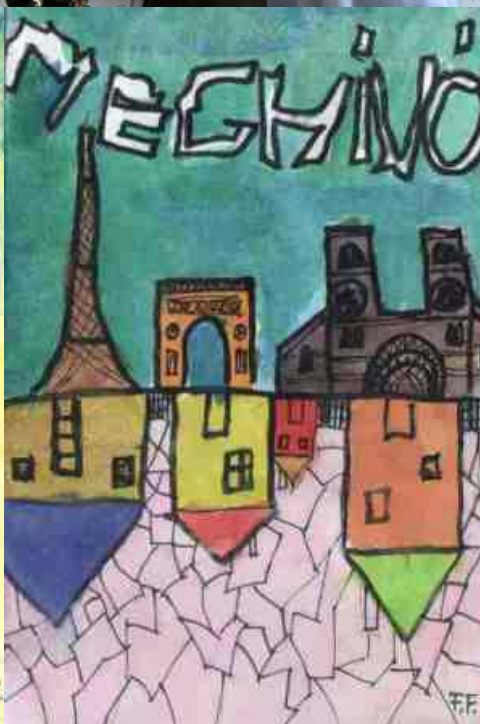
A következő öt nap alkotással telt: a tanulók három csoportban forgószínpadszerűen vettek részt az alábbi szekciók munkájában:

- tűzzománc, vezetője: T. Kamenár Csilla,
- kerámia, vezetője: Vida Judit,

– rajzolás-festés: Fábiánné Gyimesi Lívia.

T. Kamenár Csilla vezetésével a tanulók megismerkedtek a rekeszzománc-készítés fogásával, csodálatos medálokat készítettek. Vida Judittól megtanulták a korongozás, felrakás alapjait, porcelánharangot festettek, domborművet készítettek. A rajzolás-festés szekcióban sok-sok technikát kipróbálhattak, egyéni és közös munkák születtek, és mindenki készített egy-egy batikolt képet.

Az alkotási folyamatot kiállítás zárta, és november 15-én, a kiállítás megnyitóján örömmel szemlélhettük az elkészült műveket, lehettünk részei annak a csodának, melyet a programban résztvevő gyermekek átéltettek.

Zene nélkül mit érek én?

■ BOSNYÁK ENDRÉNÉ

Nekünk, visegrádi zeneiskolásoknak a zene világnapja igazán fontos esemény. Ezért kollégáimmal igyekeztünk olyan műsort összeállítani, ami közel hozza a zenét azokhoz, akik nem kerülnek nap mint nap kapcsolatba a muzsikával.

Amikor azon gondolkodtam, hogyan tudnám a gyerekeket bevonni az ünnep előtti készülődésbe, akkor merült fel bennem az a gondolat, hogy vajon ők hogyan viszonyulnak a zenéhez, és vajon milyen stílusú zenéket szeretnek. Ezért végigjártam az osztályokat és két kérdést tettem fel nekik:

1. Mit jelent számodra a zene?

2. Mi a kedvenc dalod, zeneszámod?

Válaszolni többféle módon lehetett: írásban (néhány szóban), versben és rajzban. Nagy meglepetésemre több mint ötven pályamű érkezett, többségében rajzok. A nagyobbak inkább leírták véleményüket, amelyek többsége igen érett, szinte már felnőttre jellemző gondolatokat tartalmazott. Íme, néhány példa közülük:

„Nekem a zene bulizást, jó hangulatot, kapcsolódást, szórakozást jelent.”

„Az életet jelenti.”

„Életérzés, ami ha kell, megnyugtat, ha kell, ellazít.”

„A zene az, amiben mindenki megtalálja a saját egyéniségét.”

„Én a zene miatt születtem a földre, híres énekes szeretnék lenni.”

Annak érdekében, hogy mindenki láthassa a beérkezett rajzokat és írásokat, Eöryné Siskó Katalin tanító néni kivetítette a pályaművekből készült összeállítást a vetítőtáblára.

Arra a kérdésre, hogy mi a kedvenc dalod, zeneszámod, még többen válaszoltak. Mivel nem volt kikötés, hogy csak régi korok dalai, zeneművei szerepelhetnek a repertoárban, ezért a zenei stílusok igen széles palettája tárult elének. Volt közöttük pop, rock és rap szám egyaránt.

Kollégáimmal együtt úgy döntöttünk, hogy készítsünk egy kis válogatást a megjelölt dalokból, és meglepjük a gyerekeket

azzal, hogy az ünnepélyen el fog hangozni néhány közülük. Óriási sikert arattak, elismerő taps fogadta mindannyiukat, ami egyértelmű bizonyítéka volt annak, hogy jól választottak. És hogy egy kis játék is legyen hozzá, a dalok lejátszásakor jelentkeznie kellett annak, aki kedvenc zeneszámaként jelölte meg az adott dalt. Nagy tapsot kaptak azok, akik felvállalták, hogy a felcsendülő sláger az ő választásuk.

A könnyűzenében való barangolás után megmutattuk mi zeneiskolások és zenetanárok is, hogy nekünk mit jelent a zene. Először egy zongoraprodukció hangzott el Tóth Judit tanárnő és Bene Júlia nyolcadik osztályos tanuló előadásában. A Cirkusz címmel négykezes darabot adtak elő, amelynek kiválasztásában fontos szempont volt, hogy vidám, könnyed zeneszám legyen, a gyerekek számára is élvezhető. Judit néni jól választott, mivel nagy taps kísérte a produkciót.

Erre az alkalomra alakult egy kis kamaragyüttes is, amely-

ben voltak zeneiskolás növendékek és zenetanárok egyaránt. A fűvös szekciót, Laposán Adrient, Sintár Virágot és Sintár Fannit erősítette furulyajátékával Rác Tamás tanár úr. Zongorán kísért Tóth Judit tanárnő és Bene Júlia nyolcadik osztályos tanuló. Gordonkán Juhász Terézia tanárnő, gitáron pedig Gável Gellért tanár úr tette színesebbé a produkciót.

A gyerekek, kíváncsian, érdeklődő tekintettel ültek a nézőtéren. Nagy tapsal jutalmazták a kamaragyüttes fellépését.

És ekkor következett a zene világnapja program csúcspontja, a közös éneklés, amelyre lázasan készültek kicsik és nagyok egyaránt. Nagyon fontosnak tartom az együtt éneklést, ezért is készültünk már többször is, az iskolánk életében kiemelkedő eseményekre énekes produkcióval. Így volt ez a karácsonyi ünnepségen, a ballagáson és a tanévzáró ünnepélyen is. Minden alkalommal nagy örömmel vettek részt a gyerekek az alkalmi kórusok munkájában.

Ezúttal azt szerettem volna megvalósítani, hogy ne csak pár

gyermek tapasztalja meg a közös éneklés örömet, hanem mindannyian, alsósok, felsősök egyaránt. Olyan dalt kerestem, amely kifejezi a zene fontosságát, könnyen megtanulható és vidám hangvételű. Így esett a választás Máté Péter: Zene nélkül mit érek én című számára. A választás sikeresnek bizonyult, mert a gyerekek már alig várták, hogy a szolfézsórákon is énekelhessék a dalt.

Annak érdekében, hogy teljesen átadhassuk magunkat az örömteli éneklésnek, a kivetítő vásznon olvashattuk a dal szövegét. Megszólt a zenei alap és mi tanárok és gyerekek együtt énekeltek a dalt. Zengett a tornaterem, ritmusra jártak a kezek és a lábak, a legnagyobbak, a nyolcadikosok örömmel táncra is perdültek.

Óriási élményben volt részünk. Megtapasztalhattuk, hogy mi egy közösséghez tartozunk, egy olyan közösséghez, ahol jó együtt lenni. Ahol együtt tud énekelni kicsi és nagy, diák és tanár egyaránt.

A dal éneklése közben megkaptam a választ a központi kérdésre is. Igen, fontos a gyerekeknek a zene és igaz a sláger szövege: *Zene nélkül mit érek én...*

Vad-fa-ló, a „marhajó”

■ VINCZE ÁGNES

A Rám-szakadékhoz vezető tanösvényen nyílt egy kicsi vendégház, vadhúst kínáló étkezdé még szeptemberben. Vad-fa-ló lett becses neve, hová betérhetünk, ha már lábunk lejárunk, és megpihenünk. Tető alatt vár nyolc nagy asztal, padokkal, mellettünk gyönyörű fenyők, s az út túloldalán a lovak, birkák, kecskék és nem régóta egy szürke-marha is.

Ehetünk szarvasburgert, pácolt vaddisznót, grillezett szarvaskolbászt, házi lekvárral készült palacsintát, illetve egy erdélyi specialitást is megkóstolhatunk: a micshúst, ami háromféle húsból készül, sertésből, birkából és marhából. Ihatunk házi szörpöt, forralt bort, teát, és egyéb italokat.

Később aztán várható, hogy reggelizni is betérhetünk egy zsíros kenyérre, vagy akár egy padlizsánkrémes pirítósra.

S ha már étlen-szomjan nem leszünk, különféle programokból válogathatunk: állatsimogatás, póni-lovaglás, csatacsillag-dobás, íjászat, madárgyűrűzés, kézműves programok, de akár a vízbiológiával is megismerkedhetünk itt a dunaparti kis faluban.

Diák- és gyerekcsoportoknak előzetes bejelentkezéssel, teljes ellátással egész napos programokat is szerveznek.

Házhoz jött a Zenede

BOSNYÁK ENDRÉNÉ

Alighogy megünnepeltük iskolánkban a Zene Világnapját, máris készülhettünk a következő zenei eseményre, a Házhoz megy a Zenede című könnyűzenei koncertre.

A program megálmodója, Bordás József dobművész és zenetanár azzal a céllal hozta létre ezt az előadást, hogy bemutassa a gyermekeknek a könnyűzene fejlődését az 1920-as évektől napjainkig. Zenésztársai a magyar jazz és könnyűzenei élet kimagasló egyéniségei:

Balogh Roland, gitárművész, zenetanár, Junior Prima díjas művész. A 2009-es montreux-i jazzgitár verseny győztese, Balogh Zoltán ugyanezen rangos nemzetközi fesztivál harmadik helyezette zongora

kategóriában, Abebe Dániel, azaz Bebe, a Back II Black együttes énekese.

Az interaktív koncert helyszínül a városi mozi szolgált. Először az alsó tagozatosok foglalkoztak el a nézőteret, majd utánuk következett a felső tagozatosoknak szóló produkció. Ahogy megteltek a széksorok, feszült, várakozással teli tekintettel várták a gyerekek az előadás kezdetét.

Amint elhangzottak az első zeneszámok, egyre oldottabbá és felszabadultabbá vált a közönség. A diákok kezdetben még csak ülve hallgatták a felcsendülő slágereket, majd egyre többen álltak fel, és együtt énekeltek Bebével, de jó páran táncra is perdültek.

Nagy tetszést aratott a játékos formában való ismerkedés a hangszerekkel, majd pedig a ba-

rangolás a populáris zene világában. Végigkövethettük a könnyűzene fejlődését a vallásos zenétől indulva, a blueson át, a swing kialakulásáig, de ízelítőt kaptunk a rock and roll, a beatzene és a popzene hangzásvilágából is. Nagy taps kísérte a Rolling Stones, James Brown, Ray Charles, a Hungária és az Omega együttes szerzeményeinek előadását.

Az önfeledt öröm mellett fontos hozadéka volt az előadásnak az is, hogy segítséget kaptak a gyerekek az őket körülvevő sokszínű zenei világban való eligazodáshoz. Az egymástól eltérő zenei irányzatok bemutatása során az előadó (Bordás József) kitért a történelmi háttérre is (Amerika felfedezése, Kádárkorszak, 1956-os forradalom). Így vált igazán érdekessé és érthetővé az adott korszak zenei világa.

Az oldott, közvetlen hangulat megteremtésében nagy szerepe volt az együttes énekésének, Bebének. Szípkázó humorának köszönhetően egyre felszabadultabban viselkedtek a gyerekek. Volt, aki a széksorok mellett, de volt olyan is, aki fent a színpadon vállalkozott arra, hogy szólótáncával színesítse az előadást. Óriási taps kísérte mindkettőjük produkcióját.

Bizonyára nem véletlen, hogy a koncert befejezésekor felhangzó dal már ismerős volt a gyerekeknek, mivel a zene világnapi ünnepségünk végén az egész iskola együtt énekelte a híres slágert „Zene nélkül mit érek én”.

Igazán maradandó élményben volt része a gyerekeknek. Élőzenei bemutató keretében betekintést nyerhettek a zene sokszínű világába, megtapasztalhatták a zenehallgatás fontosságát, amelynek köszönhetően képessé válhatnak a jövőben az elmélyült zenehallgatásra, a zene befogadására.

Rám-szakadék

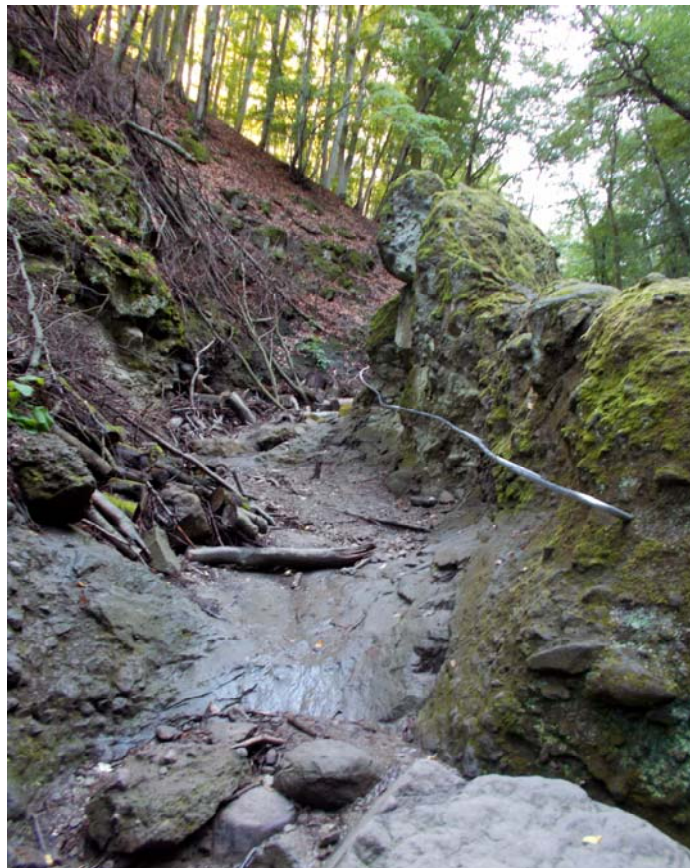
VINCZE ÁGNES

Ősszel-télen is érdemes felkeresni a Visegrádi-hegységben található, sokak által ismert és szeretett Rám-szakadékot. A nyár elmúltával kicsit minden elcsendesedik, békésebb lesz. A Szentfákápolnához érve ez azonnal érezhető. A gyönyörű pihenő, a padok ezúttal üresen állnak. Hétköznap van. Aki ebben az időben érkezik, mintha egy csodálatos mesébe csöppenne. Egy múltat idéző fátlárlól megtudjuk, hogy is jelent meg itt először Szűz Mária a két dömösi libapásztor leánynak, s hogyan vált egyre inkább búcsújáró helyé az idők során.

Ezután, mégis megéri továbbmerészkedni, hogy a szurdok szélét elérjük. Kicsit hűvös már a levegő, szanaszét heverő sárga, lehullott falevelek terítik be a talajt, asztalokat és padokat. Távolról hallani a patak csordogálását, az erdő hívogató szavait.

A Pilisi Parkerdő Zrt. táblái felhívják a figyelmünket, hogy mivel természeti adottságainál fogva ez egy amúgy is nehezen járható terület, érdemes megfogadnunk jó tanácsaikat. Tekintettel arra, hogy az ős beköszönté-

vel időjárásunk csapadékosabbá válik, egyre több vízfolyással találkozhatunk, az itt jellemző

vulkanikus kőzet csúszósabbá válik.

A szakadék aljában lévő tábla a legszükségesebb óvintézkedéseket foglalja össze: Ne térjünk le a kijelölt turistajelzsről, mindig az időjárásnak, terepnek megfelelő ruházatot, lábbelit vá-

lasszunk, ügyeljünk a természet tisztaságára.

Az út eleje könnyűnek tűnhet, de minél beljebb haladunk, annál inkább biztosak lehetünk abban, hogy a felszerelt korlátok, és létrák olykor elengedhetetlenek a boldogulásunkhoz. A turizmus kezdetén ezek még fából készültek, de az idő és a megnövekedett forgalom szükségességévé tette a cserét, amit a Pilisi Parkerdő Zrt. meg is valósított.

Nagy esőzések után, amikor a patak megduzzad, és még inkább csúszósak lesznek az utunkba kerülő kövek, sár és víz között választhatunk, akkor igen jól jön egy-egy nehezebb szakaszon elhelyezett kapaszkodó vagy épp létra.

Ahogy haladunk egyre inkább vonz a táj, a teljesítési vágy, a kaland, hogy mi várhat még.

Nemrég lezajlott a környék infrastruktúrájának felújítása is egy közjóléti beruházásnak köszönhetően. A Lukács-árok elágazásánál lévő nagyobb tér a gyermekek, családokosok védelmében került kialakításra, a régi és elhasznált padok és asztalok helyén újak jelentek meg.

Több eligazító, tájékoztató tematikus tábla került ki a Dömös-ről induló túraútvonalra, hogy minden idelátogatónak módja legyen minél több szempontból megismerni az újonnan elkészült Rám-szakadék Tanösvényt.

Sütizzünk...

Közeledik a Karácsony! Nagyon szeretek Adventre, Karácsonyra készülni! Már november közepén tervezetek, ötletek. Advent első vasárnapja előtt pedig rendszerint előveszem Tészábó Júlia Magyar hagyományokról szóló Karácsony című könyvét. Ezek az általában esti rituálék segítenek abban, hogy a napi rohanásból kiszakadjak, és ünnepi hangulatba kerüljek. Ebben a gyönyörű könyvben szinte minden oldalon – írott és képi formában egyaránt – megtalálható a család fogalma. A Karácsony nem magányos ünnep! Szerencsés vagyok, hiszen van kivel ünnepelnem. Azokra a szeretteimre, akik nem tudnak részt venni velünk ebben a földi Karácsonyban, úgy emlékezem, hogy az egyik nagymamámtól örökölt porcelántálban tálalom majd a halászlét, a másik nagymamám kedvenc színéből, a lilából készülnek a karácsonyfadiszek. Anyukámtól, akitől a sütés szeretetét is örökölttem, az általa oly sokszor megsüött családi receptekből válogatok majd a nagy karácsonyi sütéshez.

■ GÍRNÉ ANNAMARI

Méteres kalács

Ami ezzel a süteménnyel kapcsolatban legelőször az eszembe jut, az egy mérőszalag. Megerőlt már egyáltalán valaki ezt a süteményt? Én megtettem. Édesanyám nem volt a legboldogabb, mikor a feldíszített, csokoládéval bevont süteményre ráfektettem az iskolai papír mérőszalagot! Én viszont annál inkább, hiszen bizonyítottam, hogy az a sütemény egy egész méter. Finom, mutatós és kiadós sütemény!

Két özgerincformát alaposan kivajazunk, liszttel meghintünk. Az egyik formába világos tésztát készítünk, a másikba pedig, kakaós tésztát. A világoshoz 3 tojás sárgáját habosra keverünk 15 dkg cukor, valamint 8-8 evőkanál étolaj és meleg víz keverékével (fele-fele). A tojások fehérjét habbá verjük, és kimérünk 18 dkg lisztet, amibe kevés sütőport, csipetnyi sót keverünk. A tojás-sárgás masszába beleforgatjuk a lisztet a tojáshabbal együtt. Belesimítjuk a formába, és már mehet is a 170 fokra előmelegített sütőbe. Kb. negyven perc alatt sül meg! A kakaós tészta receptje ugyanez, de a liszt mennyiségéből 2 dkg-ot cseréljünk ki jó minőségű, cukrozatlan kakaóporra.

Amíg sülnek, hűlnek a tészták, elkészítjük a krémet. Ehhez 2 csomag főzős, puncs ízű pudingport (megfelel az epres is, úgyis a színe a lényeg) 8 evőkanál cukorral, 8 dl tejjel sűrűre főzünk. Tetejét behintjük kristálycukorral, hogy ne bőrösödjön meg! Hagyjuk teljesen kihűlni. Miután a tészták is kihültek, az özgerincforma bordáinak köszönhetően

szépen felszeleteljük őket. A krémhez 20 dkg puha vaját 15 dkg cukorral habosra keverünk, amihez a pudingot is hozzáhabosítjuk. A puncsoshoz mindenképpen ajánlanék egy kevés rumot, rumaromát. Aztán kezdődhet a móka. Egy nagyobb tálcát alufóliával kibélelünk – és elkezdjük a sütemény rétegezését. Barna tészta, rózsaszín krém, fehér tészta, amit a krém, barna tészta, krém és fehér tészta követ. Kétszer 50 cm hosszú süteménynek kell lennie! (A békebeli, iskolában használt műanyag tálcák pont ekkorák.) Miután megvagyunk a két rúddal, a maradék krémmel bevonhatjuk kívülről is. Hűtőben dermedtjük. Olvasztott csokoládéval csorgatjuk a tetejét. Ferdén szeleteljük, hogy szépen mutassanak a rétegek.

Almás krémes

Mivel az almás pite nagy családi kedvenc, így az almás krémes is hasonlóan nagy szeretetnek örvend!

Ehhez a süteményhez jó, ha már előző nap hozzákészülünk. Körülbelül másfél kg almát megpucolunk, lereszelünk (levét kicsit kinyomkodjuk), és kevés cukorral, citromlével, fahéjjal megpárolunk. (Kicsit nehéz eltávolítani a párolt alma állagát, mert ha sok a lé alatta, átázik a tésztánk,

ha meg kevés, nem puhul meg. Szóval próbáljuk meg a középutat választani!) A tésztához valókat, ami 45 dkg lisztből, 15-15 dkg margarinból és porcukorból, 3 egész tojásból, 1 csomag sütőporból és egy kis doboz tejfölből áll, könnyen összegyúrjuk. Másnapig pihentetjük. A következő nap 2 csomag vaníliás pudingból, 4 tojás sárgájából, 2 evőkanál vaníliás és 6 evőkanál kristálycukorból valamint 7,5-8 dl tejből sűrű krémet főzünk. Tetejét egy evőkanál cukorral hintjük, hogy ne bőrösödjön meg. Kihűtjük! A tésztát háromfelé választjuk, vékonyra nyújtva, tepsit hátulján egyesével megsütjük. A krémhez 20 dkg puha vaját 15 dkg porcukorral habosra keverjük, majd a főzött krémet is beledolgozzuk.

A sütemény összeállításához az alsó lapra terítjük a megpárolt, lehűtött almát, amire egy tésztalap kerül. Ezt kenjük meg a vaníliás krémmel, amit a harmadik lappal beborítunk. Legalább 2-3 órát dermedtjük, hogy a lapok megpuhuljanak. Tálaláskor tetszőleges méretűre vágjuk, és porcukorral meghintjük.

Csokidarás rumos-vaníliás szelet

A családi dokumentáció egy – hogy is mondjam – nem túl elegáns, újságba pedig egyáltalán nem illő nevet adott ennek a süteménynek! Nem mulhatott el ünnep, hogy anyukám ne sütötte volna meg.

Ebben az esetben a krémmel indítunk. 6 tojás sárgáját, 3 púpozott evőkanál liszttel 4-4 evőkanál vaníliás és kristálycukorral, valamint 7,5-8 dl tejjel sűrű krémmé főzünk, tetejét egy evőkanál cukorral hintjük, hogy ne bőrösödjön meg. A sütőt előmelegítjük 170 fokra. Amíg hűl a krém, 6 tojásból hagyományos kakaós piskótát készítünk, úgy mint 6 tojás sárgáját 6 evőkanál (12 dkg) cukorral habosra keverjük. Kimérünk 12 dkg lisztet, amit pici sütőporral, pici sóval elkeverünk. A tojások fehérjét nem túl kemény habbá verjük, majd a cukros tojássárgájához forgatjuk a lisztet és a tojásfehérje habját fél dl étolajjal együtt. Egy közepes méretű, magas falú tepsit kibélelünk sütőpapírral (vagy vajazzuk, liszttel szórjuk), amibe a tésztát belesimítjük. Az előmelegített sütőben kb. 40 percig sütjük. A krémhez 20 dkg puha vaját 20 dkg porcukorral habosra keverjük, amibe a vaníliás főzött

krémet is beledolgozzuk fél dl jó minőségű rum kíséretében (tökéletes a ma kapható rumaroma is). A kihűlt piskótára rákenjük a krémet, és csokoládédarával gazdagon megszórjuk. Tálalás előtt hűtőben dermedtjük.

Csavart diós aprósütemény

Igazán finom, mutatós és omlós karácsonyi aprósütemény. Élesztős omlós tésztát készítünk, amihez 25 dkg margarint, 5 dkg porcukrot, csipet sót, 1 citrom reszelt héját, 1,5 dl meglangyosított tejfölből elkevert 2,5 dkg élesztőt és egy egész tojást gyúrunk össze 50 dkg liszttel. Gyorsan dolgozzunk, mert minél kevesebbet érintkezik a tészta a kezünk melegével, annál omlósabb lesz! Miután összegyúrtuk, mehet a hűtőbe pihenni egy órára. Közben elkészítjük a diós töltelékét. 1 dl tejből elkeverünk 10 dkg kristálycukrot, 1 evőkanál vaníliás cukrot, 15 dkg darált és kissé megpirított diót, kevés fahéjat, 1 narancs reszelt héját és a levének a felét. Lassan felfőzünk, hűlni hagyjuk. A tésztánkat kettéválasztjuk, és az egyiket vékony, kb. 3 mm vastag téglalappá nyújtjuk. A diós keverékkel megkenjük. A másik tésztát szintén téglalappá nyújtjuk és befedjük a diós töltelékkel. Kissé rányomkodjuk, villával néhány helyen megszurkáljuk. A diós tésztát éles késsel középen, keresztben kettévágjuk, majd az így kapott 2 széles tésztát 16-16 egyenlő csíkra vágjuk. Sütőpapírral bélelt tepsire rakosgatjuk a tésztacsíkokat úgy, hogy előtte mindet megtekerjük. Legalább fél órát pihentetjük, egész felvert tojással megkenjük és a 180 fokra előmelegített sütőben kb. 30-35 perc alatt megsütjük. Gesztenyes töltelékkel is nagyon finom, amihez egy csomag gesztenyepürét fél narancs levével, reszelt héjával kevés tejjel kenhető állagúvá keverünk. Ezzel kenjük meg a tésztánkat.

Ebbe a karácsonyi sütizős írásba négy sütemény receptje fért bele, pedig volna még családi recept bőven! Szeretném megköszönni azt a rengeteg kedves visszajelzést, amit az elmúlt időszakban önöktől kaptam! Kivánok mindenkinek, nagyon jó egészséget, Áldott, Békés Karácsonyt, valamint Boldog Új Esztendőt!

A következő számban kicsit szakítok a hagyománnyal, és más tollal fogok ékeskedni! Találkozunk április elején, addig is sütizzünk!

ANTAL ATYA

Még Budapesten voltam káplán, amikor ez történt. A szentmise végén az áldozáskor mindig kijöttek az ovisok is, akik addig a hittanteremben voltak, hogy egy kis keresztet kérjenek a homlokukra. És mindig voltak olyan felnőttek is, akik beálltak a sor végére, hogy áldozzanak. Egy idő után ez feltűnt, és meg is kérdeztem tőlük, hogy miért csinálják ezt. Azt mondták, hogy olyankor mindig mosolygok... Az ovisok rám mosolyogtak, és ezt én teljesen automatikusan továbbadtam.

Szeretjük utánozni a másikat. Néha ezt nem tudatosan tesszük, néha csak ösztönből, de ha valaki szeretettel fordul felénk, akkor viszonzunk, ha valaki utál, akkor azt is utánozzuk. Néha csak külsőleg szeretnénk valakihez hasonlítani, és olyan ruhát veszünk fel, mint a másik, aztán vannak olyanok, akikhez teljesen

szeretnénk hasonlókra válni, és teljesen úgy viselkedünk, próbáljuk a szavaikat és a mozdulataikat is utánozni.

Kicsit ilyen a karácsony is. Az egész világ próbálja utánozni az ünnepünket. Mi ilyenkor megbánjuk a bűneinket, megtisztítjuk

a szívünket, megbocsájtunk azoknak, akik ártottak nekünk, és felkészítjük a szívünket, hogy Krisztus érkezésére készen álljunk. Akik nem hívők, azok utánoznak minket, vásárolnak, vásárolnak, vásárolnak. Ajándékot, karácsonyfát, süteményeket. És lehet, hogy sokkal többet költenek rá, és lehet, hogy mindent megtesznek azért, hogy külsőleg szép legyen az ünnep, de a lényeg nem tudják utánozni.

De mi a lényeg?

A mindenható elárulta Mózesnek, hogy ő az, aki van. Az eredeti héber szöveg azt mondja, hogy „*aki jelen van*”. A jelenlévő, vagyis az Emmánuel jön közeink, emberré lesz, és önmagával ajándékozik meg minket. Ez annyit jelent, hogy meg akarja bocsájtani a bűneinket, hogy újra felállhassunk a bűnből, magához emel minket, hogy teljesen tiszták, szentek legyünk.

Erre hív bennünket karácsony ünnepe.

*Harmatcsepp a lombokon,
Hajnalfény a fák közt átdereng.
Gondfelhő az arcomon,
Én vagyok csak ébren és a csend.
(Máté Péter)*

DOBOS KÁROLY

Többször is utaztam mostanában a metróra. Mivel sem okostelefonom, sem egyéb elektromos „kütyüm” nincsen, amivel az időt múlathatnám, mint sok más utazó, s még csak nem is csevegek a mobiltelefonomon, mert olyan nagy a zaj, s különben sem szeretem én sem hallgatni mások egyoldalú csevegését, hogy ki mit csinált, és mi az ezzel kapcsolatos véleménye a telefonálnak.

Így hát csak ülök, és nézelődöm. Nézem az embereket, s külső megjelenését vizsgálgatva megpróbálom magam kitalálni, hogy ki kicsoda lehet?

Úgy vélem, hogy a tömegközlekedési eszközön, mármint a metróra is az átlagember utazik, s a külső szemlélőnek jól tükrözi a magyar társadalmat. Igaz, hogy magam sem vihancolok, illetve üldögélek, vagy álldogálok széles

mosollyal, de sok *gondfelhőt* látok az arcokon.

Körbenézve látom az ablakokra ragasztott hirdetéseket s különböző csábító ajánlatokat, amelyek a karácsonyi bevásárlást igyekeznek saját ajánlatuk legjobb lehetőségeként feltüntetni.

Egy hirdetésen azonban megakadt a szemem: „Frei Tamás: 2015” s alatta kis betűkkel, a szemben lévő ülésről számomra azért még olvashatóan „A kaosz éve és a magyar elit háborúja” címmel.

Lehet, hogy a kedves dömösi olvasóim közül már többen látták, de számomra szinte megdöbbentő erővel hatott a cím. Ilyen közel!? Két év!? Milyen alapon mondja ezt az író? Milyen alapon jóslat és teszi ki közszemlére? Nincs elég baj a társadalmunkban, egyéni életünkben? Nincs elég *gondfelhő* az arcokon? És hozzá a plakáton fenyegetően uralkodó arctalan sötét csuklyás alak s alatta lángnyelvek sora!

Bevallom, Frei Tamás már a címmel is elérte azt, hogy az emberek figyelmét felcsigázza, és érdekeltté tegye őket a könyve elolvasása, illetve megvásárlása iránt. Ugyanakkor azonban az ilyen jóslatások félelmet is keltenek az emberek lelkében. Engem arra inspirált a hirdetés, hogy megnézzem a neten. Meg is néztem, s igazolva láttam feltételezésemet. A sok értékelő és hozzászóló szövegből egy mondatot szeretnék közreadni: „A 2015-ös világot feltételes módon megrajzoló szerzőtől nem ismereteket kap az olvasó. F. T. a könyv olvasóinak gyanúit, vagy ami rosszabb – általánosító, pontatlan, félhomályos következtetéseit – szaporítja, illetve erősíti.”

December van! Karácsonyváras! Már a Mikulás is megjött! Fényárban úsznak az üzletek és árudómping van a kirakatokban! Csillag-villog minden, még a fákat is fényárba öltöztetik, s ugyanakkor sokaknak *gondfelhő*

van az arcán! Mi lesz holnap? Lesz-e munkám, egészségem, pénzem? Mi lesz az országunkkal, népünkkel, a Földdel? Ezernyi kérdés, aggodalom, félelem tölti, töltheti el a lelkeinket!

Azonban jó tudni, s ha nem tudnád kedves olvasó, s ez nem reklám, hanem valóság, hogy van egy *könyv*, amelyben az írókon keresztül Isten szól hozzánk! Ez a Szentírás, s ebben, (van, aki megszámlolta) 365-ször olvasható – azaz minden nap egyszer –, hogy „NE FÉLJ!”

Ne félj, mert van Megmentőd! Ő nem azonos Frei Tamás hasonló című könyvének főszerzőjével, Ő az igazi! A Megtartó, Szabadító, Ő az Úr Krisztusa Dávid városából!

A világ fényárban úszik, s tudva vagy tudatlanul az Ő születésnapját várja ünnepelni.

Kívánom, hogy szíveinkben az Ő fénye izzó el a sötétséget, a *gondfelhőket*, hogy jól és világosan lássuk az elkövetkezendő napokat, éveket, tudva azt, hogy „az Ő angyalainak parancsolt felőled, hogy őrizzenek minden útidban!” (Zsolt. 91)

Boldog Karácsonyt!

A metróra

Dömösi Élet

Kiadja: az Összefogás Dömösért Közhasznú Egyesület, felelős kiadó: ifj. Paulusz József, felelős szerkesztő: Takácsné Gyenes Ildikó, szerkesztőség: Pauluszné Tóth Anna, Vanekné Vakán Anikó, a szerkesztőség címe: 2027 Dömös, Táncsics M. u. 10. Telefon: 0620-579-7829; E-mail: domosi.élet@odke.hu. Készült az iGlobe Team Kft. nyomdájában, 500 példányban, ingyenes kiadvány. Eng.sz.: 2.9/595-1/2006. Kéziratot nem őrünk meg, és nem küldünk vissza. Megjelenik negyedévente. A következő lapzárta 2014. március 1-jén éjfélkor lesz. Az újság eddig megjelent számai a www.odke.hu internetes oldalon olvashatók.